

Er hele Danmark Udkantsdanmark?

Muligheder for livet på landet mod 2025?

v. Sociolog og Fremtidsforsker Birthe Linddal - www.fremtidsforskeren.dk

Asferg Maj 2015

AGENDA

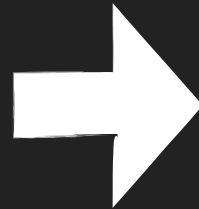
Fremtiden
Urbanisering
Centralisering / decentralisering
Københavneri
Negativ italesætelse
Muligheder

Fremtiden?

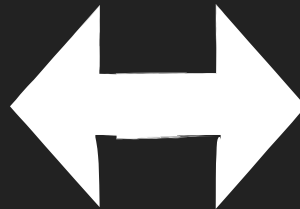
MEGATRENDS

Urbanisering
Digitalisering
Centralisering
Sundhed
Tidspres
Bæredygtighed (Grøn)
Globalisering
Kompleksitet
Vækst (velstand)
Ligestilling (Women-empowerment)
Teknologi

MEGATRENDS

*Urbanisering
*Digitalisering
Centralisering
Sundhed
Tidspres
Bæredygtighed (Grøn)
Globalisering
Kompleksitet
Vækst (velstand)
Ligestilling (Women-empowerment)
Teknologi

MODTRENDS

Økologi
Natur-romantik
G-Lokalisering
Decentralisering
Fællesskab
Speltmødre
Etik
Menneskeligt overskud
Tid

MEGATRENDS

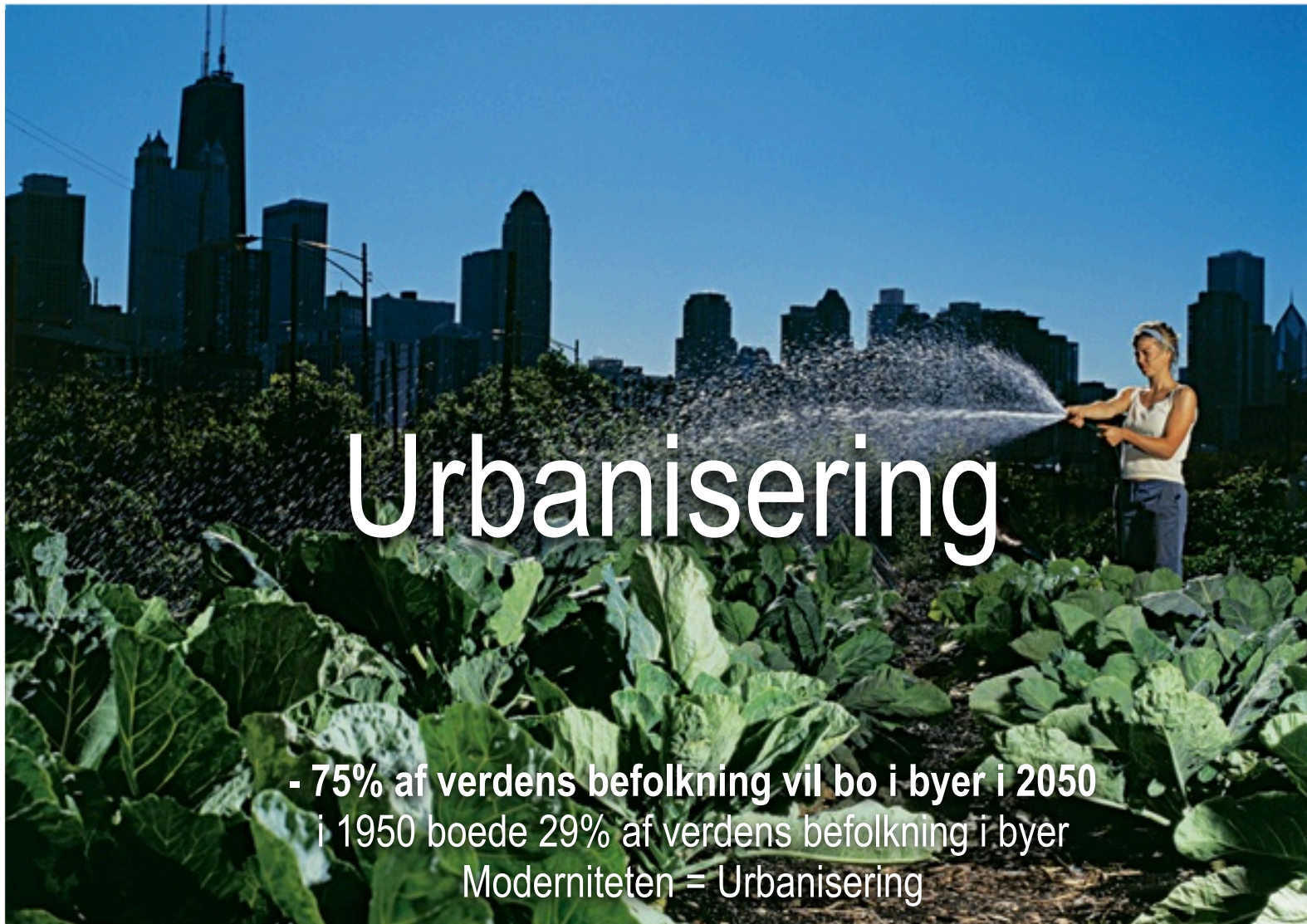
Digitalisering
Sundhed
Bæredygtighed (Grøn)

MODTRENDS

Natur-romantik
G-Lokalisering
Decentralisering
Fællesskab
Menneskeligt overskud

Tidsånden?

Urbanisering

- 75% af verdens befolkning vil bo i byer i 2050
i 1950 boede 29% af verdens befolkning i byer
Moderniteten = Urbanisering

Hver år flytter næsten 20.000 danskere mod de største byer. Over de næste 25 år vil det ændre Danmarkskortet og øge kløften mellem vinder- og taberkommuner. Det trækker Danmark skævt og udfordrer udkantsområderne.

Byerne trækker Danmark skævere

Af: Mandag Morgen (mm@mm.dk)

 [Print/PDF](#) + [Del artikel](#) [Kommentarer \(1\)](#)

.02.13

Danmark bliver støt og roligt skævere. Tusinder af borgere flytter hver måned ind til landets største byer og tømmer langsomt, men sikkert de mindre kommuner for borgere. I udkanten står de med et faldende antal indbyggere, og ofte, hvad værre er, færre borgere i den erhvervsaktive alder.

“Vi får en opdeling af Danmark, hvor vinderne er de store byer med deres uddannelsesinstitutioner, gode jobmuligheder og attraktive kulturtilbud. Taberne kan se frem til lukninger af skoler og andre velfærdsinstitutioner. De får stadig færre ressourcer til at opretholde det serviceniveau, vi kender i dag. Der bliver flere huller i vejene, og der går længere tid, før de bliver lappet,” siger Lea Louise Holst Laursen, lektor ved Institut for Arkitektur og Medieteknologi på Aalborg Universitet.

“For many decades, the smart kids were sent off to the city; the less smart stayed back on the farm. It was normal for individual to move from the farm to the city, but nobody grew up in the city to become a farmer”..... The land was something you left behind..... Working the land is seen as a step back, not a step forward”

(Dr. Dickson Despommier)

Danmark 2040

2040

- København + 29%
- Århus + 24%
- Aalborg + 12%
- Odense + 9%
- Horsens + 22%

(Danmarks Statistik 2012)

1.5 mio danskere bor i det
østjyske bybælte fra
Randers til Kolding

Byen kalder

Jobs
Penge

Kultureltilbud
Naboer som én selv
Sikkerhed
Et let liv

Mange vil gerne vende hjem eller flytte på landet
undersøgelser peger på et skisma mellem følelser og fornuft.

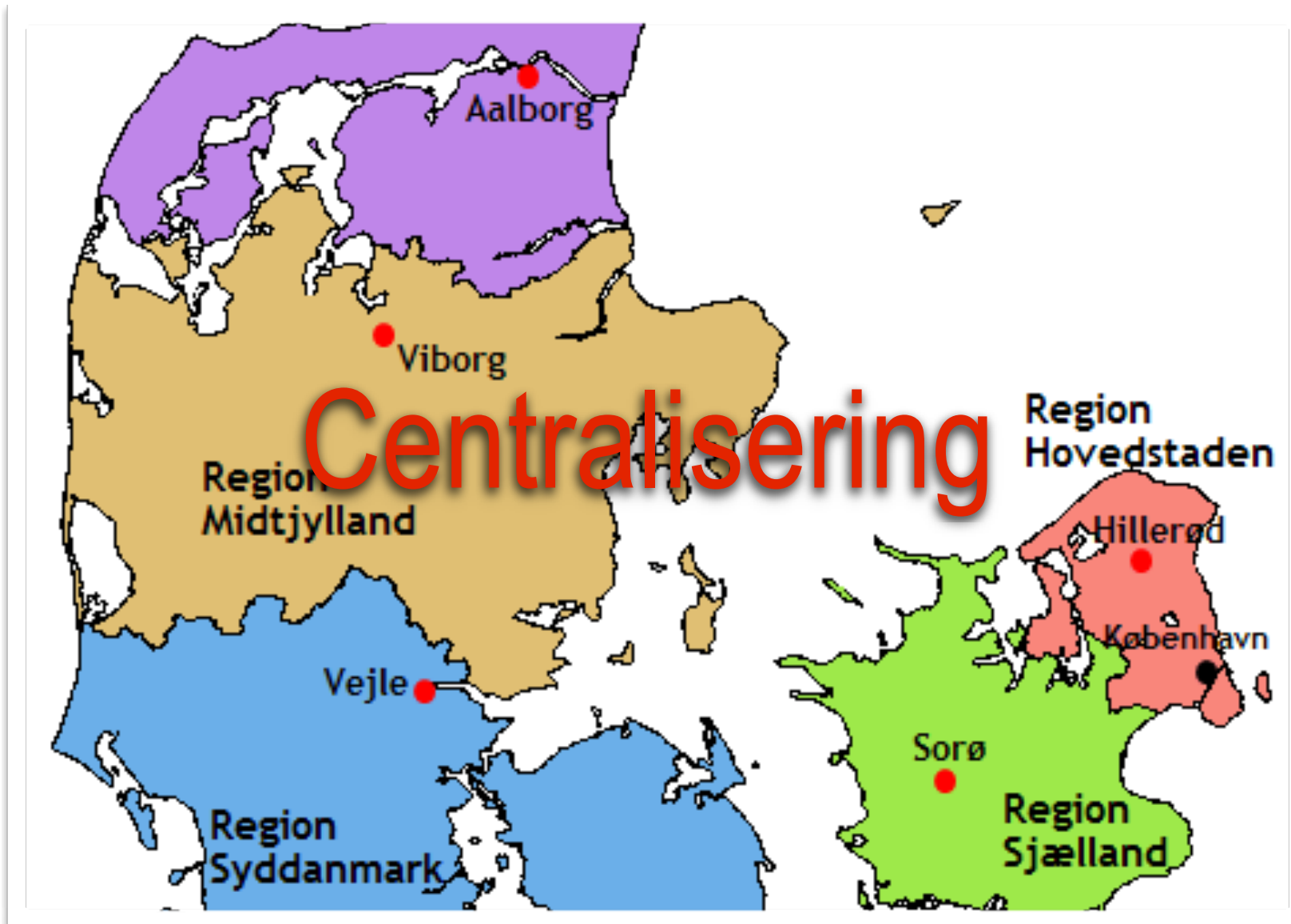
Fraflytternes argumenter er **fornuftsbetonede**
Tilflytternes argumenter mere **følelsesbetonet**

Blot 16% af de unge vender tilbage
til deres hjemegn

(Danmarks statistik 2011)

“Migrationen fra land til by er en international tendens, men Danmark er unik ved sin fatalistiske indstilling, hvor man slet ikke forsøger at gøre noget. Norge er det bedste eksempel på et land med en distriktspolitik, men også i Irland forsøger man at gennemtænke en decentralisering. Danmark er nok det eneste land i EU, som har opgivet en decideret egnsudviklingspolitik, og det er nok, fordi vi synes, vi udgør så lille et territorium, at det ikke er nødvendigt. Men begrebet “territorial sammenhængskraft” er faktisk også relevant for Danmark”

(Lektor på Århus Universitet Michael Böss i weekendavisen 2014)

Indbyggerantal i kommuner i udvalgte europæiske lande 2007

Danmark	55.200
Finland	12.100
Frankrig	1.600
Holland	34.900
Italien	7.200
Norge	10.500
Spanien	5.300
Sverige	31.100

Siden 1997 er der nedlagt
45.000 statslige stillinger i provinsen,
mens der i det centrale København kun er skåret én ud af 25 stillinger.

“Hvis vi morgen skulle lave en ligelig fordeling af de statslige arbejdspladser på alle landsdele, skulle 57.000 jobs flyttes fra København til provinsen”.

(Udkanstmyten, Dybvad 2015)

I Aalborg kan man have 333 medarbejdere,
for det samme som 279 koster i København.

(Udkanstmyten, Dybvad 2015)

Kære Politiken

Vi har noget, I skal se. Det er ret vildt.

Vh Aabenraa Kommune 😊

Kære Politiken

Vi har noget, I skal se. Det er ret vildt.

Vh Aabenraa Kommune 😊

Planerne om at gøre
Danmark landfast med
Tyskland er pludselig
blevet betragteligt dyrere.

UGENS DEBAT

Det hører formentlig til sjældenhederne, at to lande går sammen om at bygge en bro eller tunnel, som kun den ene part betaler for. Men når det gælder Femernforbindelsen mel-

Negativ Italesættelse

Udkantsangen

De kloge bybo' r, der er så travle

Er hele Danmark - Udkantsdanmark?

IV DEBAT

BLOGS • B-TINGET • KRONIKKER • KOMMENTARER • BERLINGSKE MENER • GROFT SAGT • DEBAT-RETNINGSLINJER

"Jeg vil påstå, at Danmark pt. oplever en urbanisering, som ikke kun handler om de sædvanlige mekanismer. Men også er drevet af en negativ italesættelse, uvidenhed og storby-koketteri."

1 2 3

KRONIK:

Opgør med storbyens provinsialisme

Af Birthe Linddal, sociolog og fremtidsforsker

1. april 2014, 22:30

4 Kommentarer

Folk flygter til byerne. De danske landdistrikter er i en alvorlig krise. Ja, faktisk virker det som om, at hele Danmark, lige på nær hovedstadsområdet og Århus, er i alvorlig krise. For hvem flytter frivilligt fra fremtiden?

Strandhotel Balka Søbad

Booking.com

Book now

950,00 kr

SENESTE NYT PÅ B.DK

- 10:50 USA trækker stikket på farlig virusring
- 10:44 120 oprørere dræbt i Yemen
- 10:44 Pinsetrafikken bliver mild
- 10:38 Kristian Thulesen Dahl efterlyser afklaring i Venstre
- 10:18 Claus Hjort fastholder støtte til Løkke
- 10:17 Bilsalget fortsætter på rekordkurs
- 10:16 Argentinsk VM-trup uden Banega, Sosa og Otamendi

Flere nyheder »

F

Nationalt

- Centraliseringen skal stoppes
- Alle borgere har det samme værd, trods geografi
- 10-15.000 statslige arbejdspladser skal tilbage til provisen
- Flere kulturpenge til provinsen
- Bedre infrastruktur
- Lempning af planloven

Hvorfor flytte på landet?

- Natur (77%)
- Attraktive boliger til gode penge (44%)
- Håbet om fællesskab (33%)
- Tryghed
- Sundt liv, rent luft, rent vand

Muligheder mod 2025

- DECENTRALISERING - 10.000 arbejdspladser tilbage til provinsen
- URBANISERING - Vær et alternativ
- DIGITALISERING - Man er ikke længere bundet af tid og sted
- BÆREDYGTIGHED - Miljø, grøn-produktion, vand, selvforsyning, "rent"
- NATUR-ROMANTIK - Have, dyr, skov, vildt, børn i naturen morgendis, orangeri, shelter
- SUNDHED - Natur, sport, fødevarer, rekreation, rum
- FÆLLESSKAB - Folk skriger på samhørighed og mening

MOMENTUM

Om Momentum

Kontakt

Arkiv

Søg i Momentum

14.10.13 21:35

Mange danskere drømmer om at flytte på landet

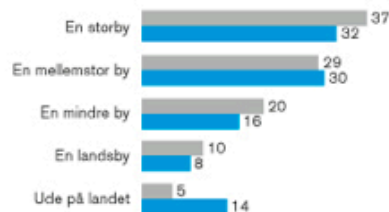
Kontakt | Redaktør
SØREN KUDAH: SKD@kl.dk

Hver syvende dansker ville helst bo på landet, hvis de kunne vælge frit uden hensyn til job og familie. Det er næsten tre gange så mange, end der rent faktisk bor på landet i dag. Til gengæld ville færre bo i storbyer, end der bor i storbyer i dag.

I de seneste år har flyttebilerne primært haft retning mod de større byer, mens danskerne vinker farvel til livet på landet og i de mindre byer. Men paradoksalt nok vil mange danskere rent faktisk hellere flytte den anden vej, hvis de kunne vælge frit. Det viser en ny undersøgelse, som YouGov har foretaget for Momentum blandt et repræsentativt udsnit af de voksne danskere.

Danskerne vil fra storby til land (%)

■ Hvilken af følgende beskrivelser passer bedst til det område, du bor i?
■ Hvor kunne du bedst tænke dig at bo, hvis du kunne vælge frit? Det vil sige, hvis job, familie med videre ikke spillede en rolle

Kilde: YouGov for Momentum

Kun fem procent bor i dag i et område, som de selv betegner som "ude på landet", men hele 14 procent – næsten tre gange så mange – siger, at de allerhelst vil bo ude på landet. Samtidig er storbyerne ikke så tiltrækkende, 27 procent siger, at de helst ikke vil bo i storbyer i dag, men kun

MERE FRA MOMENTUM 16/2013

- "Der er altså rigtig mange dejlige pletter på landet"
- Flere og flere fraskilte kræver bolig fra kommunen
- Danmark er i verdensliten i decentralisering
- Leder: Bedre bredbånd er en forudsætning for balanceret udvikling

Folk på landet lever længere

Af Søndag den 11. marts 2012, 23:36 Updated: Torsdag den 20. september 2012, 22:47

Risikoen for at dø i en tætpakket, dansk storby er større end ude på landet. Forurening, alkohol og fastfood kan være nogle af forklaringerne, vurderer forsker

Annonce

Skynd dig!

Og få en god start på ugen. Spar 650,- på din nye Mobil eller Mobile bredbånd!

TIMER MINUTTER SEKUNDER
07 18 42

Bestil inden mandag kl. 22

Læs mere

Synes godt om

Send

5 personer synes godt om dette. Vær den første blandt dine venner.

Det er langt mere sikkert at bo på landet, end at bo i en tætbeholdt storby. Det skriver JydskeVestkysten på baggrund af en ny undersøgelse fra Statens Institut for Folkesundhed, der beskriver sammenhængen mellem, hvor længe man lever, og hvor man bor. Danskere mellem 50-64 år, der bor i et lavt befolket område, vil ifølge undersøgelsen have en dødelighed, der er 19 procent lavere end danskere i samme alder, der bor centralt i byer som Esbjerg og København. Mathias Meijer, forsker ved

Annonce

Klik her

SE HVORDAN //
berlingskemedi.dk

Følg med!
BERLINGSKE MEDIA

SENESTE NYT

BT

7000 danskeres Egypten-rejser aflyst: Dette rejseselskab flyver gerne 14:26

Chefkonsulent: FCK kan se frem til politianmeldelse 14:15

Victoria Beckham: Ville se skør

F

21.30 -
N???

med
?
de

AD
T MED
IER

VÆN DIT
ERTE
OPFORM

Vind
nye
FA
MAVE

FÅ JO
UD AF I

Tænk, at en håndfuld fløde freposer kan blive til så mange kilo grønsager!

Uhm, solmodne tomater fra eget drivhus og ditto kæmpe blade basilikum, der kan duftes i hele huset.

Hjemmedyrkede vitaminer

Du skulle have været landmand, driller kæresten, da han finder mig i køkkenet, omgivet af spinatbjerger, kæmpefade med solbær og stikkelsbær og nyrensede flasker til hyldeblomstidrik og rødbedejuice. Han skulle nødig snakke. Han ser sjældent lykkeligere ud, end når han vender greben og får de fineste små nye kartofler til at myldre frem fra den mørke muld eller kommer ind fra drivhuset med nærerne fyldt med duftende violet og saftiggrøn basilikum.

Ja, måske skulle jeg have været landmand. I hvert fald har jeg i min nye køkkenhave fundet en kilde til afstresning, stolthed og kulinarisk fornøjelse, som jeg ikke vidste, jeg savnede.

Hvad stiller man fx op med syv kilo radiser, der bliver modne samtidig, fordi man ikke overvejede at så lidt ad gangen? Eller en kubikmeter vild rucola, der truer gulerødderne på livet? If you can't beat it, eat it, erklærer jeg – og blander en kras radise-rucola-pesto.

Da jeg flyttede ind, havde jeg præstationsangst over køkkenhaven, som var kæmpestor og særdeles velholdt. Den ligger lige ud mod vejen, så alle kan holde øje med, om artiskokkerne står snorlige, og om ukrudtet tager magten. Med mit pendlerliv måtte jeg hurtigt slutte fred med, at køkkenhaven aldrig bliver perfekt. Men jordbærerne trives tilsyneladende fint med at fiet-rødder med krondild og islandske valmuer!

Nu hvor jeg deler min tid mellem hus på landet og

lejlighed i byen, bliver jeg stadig mere opmærksom på hvor forskelligt vi tænker og taler om mad der. Næsten alle på landet er supergode til at røre. Naboer og venner forsyner os med rogn, stenbider, hornfisk og torsk, og hen på efteråret det fasan, grågås og andre specialiteter, som byen ikke aner, hvad de skal stille op med. Som boer bliver man i den grad opmærksom på, hvornår er i sæson. Tre gange i foråret spiste vi os propfyldte af fjordrejer, som ville være ubetalelige i byen.

I byen er jeg derimod nem at lokke med sild, keaway og delikatesser, som ikke kan opdrive på landet. I byen griber jeg mig også til at tænke på ringsstoffer i stedet for mad. Fx mængden af protein og typen af sukker. Og jeg tjekker udløbsdatoer, som ikke er nødvendige, når man har hestet samme

Hvor højt jeg end elsker de hurtige løsninger har landlivet forstærket min respekt for friske råvarer, som ingen har puttet noget i. Lidt et wake-up call bliver stadig mere overbevist om, at ren, naturlig mad er et genialt våben mod livsstilssygdomme. Så når man kan man jo sagtens købe i byen, hvis man overvejer jeg, hvad man kan dyrke i et vestvendt kenvindue. Hvis jeg også vil lege landmand på

Karen Lyager Hviid
KAREN LYAGER HVIID, CHEFREDAKTØR

14. AUG. 2014 KL. 21:37

VIDEO Helt gok gok! Sanne-Karina har fået låne-høns af kommunen

I Sanne-Karina Duntons have skraber og gokker tre høns, som hun har lånt af Lejre Kommune.

Kom på besøg i Sanne-Karina Duntons have, hvor tre kommunale låne-høns gokker, spiser og lægger æg. Klik på play.

NYHEDER TOPHISTORIER

Regional mælk skal markere øko-jubilæum

Fire lokale landmænd og deres 500 køer leverer mælken til en helt igennem lokalt producerede mælk i Arla. Mælkelanceringen markerer 25-året for økologien i Danmark.

Offentliggjort 29.01.15 kl. 15:39 Af JØRGEN RUDBECK

Fredag fylder Ø-mærket 25 år. I Lejre Kommune har man i Arla valgt at markere med udgivelsen af den første såkaldte 'single-farm' økologiske mælk.

Mælken stammer fra fire lokale landmænd og deres 500 malkekøer i det lokale område, og efter tapning

vil det være muligt at købe mælken i Føtex-butikker landet over fra uge 17. Mælken kan købes i Arla i en meddelelse.

Ifølge initiativtagerne bag mælken kan lanceringen ses som det bedste eksempel på to trends, der går i retning af økologi og lokalt producerede fødevarer. Landmændene arbejder også meget med såkaldt terroir-tendensen i single-farm kaffe og enkeltmarksvine.

Naturen er blevet et statussymbol

CHRISTIAN BIRK | 30. august 2014 00:00

Mountainbiker nyder udsigten over Farum Sø. Foto: Søren Svendsen / Scanpix Danmark

Der er prestige i at bekende sig til idéen om den vilde natur. Naturen hives ind i storbyen, og natursymboler trives. Vi dyrker naturen, men samtidig bevæger vi os længere væk fra den, siger sociologer

På de sociale medier bugner det med billeder af den. I
trindlemar leder modellen sig fotografere i den, nytte

- Facebook
- Twitter
- Print
- Send

Havbad i Vorupør

I Nørre Vorupør er landets første havbad anlagt, der gør det muligt at bade i det friske salte havvand, uden at blive bekymret for høje bølger, understrøm eller hestehuller.

ørste havbad

an også være
havbad, der
uden at blive
huller. Det
ellem Lokale og
nia og Thisted
r skal styrke

PWA WORLD TOUR 2010
KIA Cold Hawaii PWA World Cup
Premiere in Klitvölle

GLADOGGÆLDFRI

'Vi vil generobre magten over vores eget liv'

På Djursland praktiserer 100 mennesker omstilling som daglig livsform. Fri af gæld og markedets pres bevæger de sig mod en bæredygtig økonomi med plads til at leve og tænke sig om. Og borgmesteren bakker op. Velkommen til Friland

Feldballe Skatepark

Også kaldt: Feldballe Djursland Friland

Søg på fx skatepark, by eller kalde

I Feldballe Djursland Friland finder du en veldesignet bowl med speedbumps og røde copings, en lille perle i Jylland.

Ravne 84

- Billeder (8)
- Se på kort
- Find vej til skateparken

Synes godt o

Foto: Lukas Wassberg

20 ansatte
10
løsarbejdere

Erhvervspris til Fru Møllers Mølleri
"Et stjernesud, der lyser langt ud over kommunens grænser", lød begrundelsen, da Fru Møllers Mølleri fredag blev tildelt UdviklingOdders Erhvervspris 2014. © 20-09-2014

Prisen blev overrakt ved den store Odder Galla i Spektrum Odder. Det var Odder Kommunes udviklingschef, Geertsen, der overrakte prisen til virksomhedslederen Bodil og Kim Møller:

Overlevelse. Rapport fra et selvbevidst ørige, som nægter at blive førsømt udkant. Åland studeres internationalt af minoritetsforskere, og kunne være inspirerende for politikere.

Med Sverige i hjertet

AF BIRTE WEISS

ALAND. Svenskerne afgør søndag, om otte års borgerligt styre skal være en parentes i Folkhemmets rødmelerede historie, eller om borgerligheden for alvor skal have lov at slå rod. På 40 kilometers afstand, præcis dér, hvor Østersøen møder Den Botniske Bugt, følger Ålændingene med i valgdrømmet, som om det var deres eget. Men de kan ikke stemme, for deres formelle tilhørsforhold er Finland, og deres statsminister hedder Alexander Stubb, ikke Frederik Reinfeldt. Her på stedet er man først og fremmest selvbevidst ålænding, det vil sige man har affundet sig med det lille øriges status som fi selvstyremråde, men på det overordnede plan har man Sverige i hjertet. Finland er som stedmoderen, man m med, fordi man ikke kunne få lov til at bo hos sin rigt mor.

Åland er på mange måder et paradoks. Mens udkantø rader i de fleste lande er præget af resignation og forfald, for eksempel Østersøens danske perle, Bornholm, ikke k holde befolkningstallet, vokser det her. Sidst om maingetl Østyre vok, kommer det endnu flere nye til, så regnestykket går i plus, siden årsmånedskiften med 3.000. Stille og rolig lever folk af alle slags til Åland, der består af cirka 20.000 og skær, hvoraf 60 er beboet af knap 29.000 mennesker, 60 forskellige nationaliteter. De har bragt 90 fremmede med sig, men bliver hurtigt svensktalende, for ellers kan ikke begå sig i denne finske lønne af svensktalende.

Politikerne kvitterer for lysten til at slå sig ned i øriget i erklære krig mod fremmedfjendtlighed og diskriminatio afalegrundlaget for de tre regeringspartier, to borgerlige socialdemokratiske, står der direkte, at den slags vil blive i med nul-tolerance, og at koden til integration er kombi arbejdsprogundervisning. I sig selv er det ikke nytænke – det specielle ved Åland er, at hver ny beboer uanset en bliver betragtes som en gæst. Filosofien er, at når der e for tilflyttere, må både samfundet og de nytilkomne gø ekstra umage med integrationen.

Ikke paradoks

Ålands 44-årige, litteraturuddannede statsministers, Camilla Gunell (den officielle titel er lanråd), er ikke gearet til romanisering af livet på de allerminste øer. Hun er opvokset blandt 80 mennesker på det yderste østlige skær, i dag er der 40 tilbage. Hun forstår godt, at familier med børn hellere vil bo praktisk, det vil sige tættere på skoler, arbejdspladser og fritidstilbud. Flyttemønstret fra klippeskant til byer er ikke negativ, hvis bare folk bliver på Åland. Hun beskriver sit ørige sådan: »Åland er ikke noget paradoks, vi har vel nogenlunde de samme problemer som andre samfund. Men vi har dem i mindre målestok, fordi det grundlæggende er et trygt sted at være. Et

ustresset, men arbejdsomt sted med en arbejdsløshed, der ligger og svinger mellem tre og fire procent, og store muligheder for et sundt fritidsliv. De fleste steder kan man komme ned til havet på et kvarter, og der er ofte kort til arbejde.

På den måde er vi et rigt samfund, men økonomisk dækker det over store forskelle. De fattige – og dem der der bestemmer for mange af – lever yderst nøjsomt, mens flertallet, også blandt tilflytterne, har en rimelig økonomi. Nogle af dem har beholdt deres gamle job og arbejder nu på distansen inden for fag, hvor man ikke er nødt til at være fysisk til stede hver dag, andre kommer og fylder huller ud på vores lokale arbejdsmarked. Vi mangler specialiseret arbejdskraft inden for sundhed, handel, IT og administration, og uden den kan vi ikke på lang sigt blive ved med at være et velfungerende samfund med god service.

digheder er forpligtet til at henvende sig til Ålændingene på svensk. Men ikke nok med det. I skolen har finsk status som fremmedsprog, er ikke obligatorisk og har langtfra samme tilrækningskraft for børnene som engelsk. Det vil sige, at man i princippet kan bo på Åland uden nogensinde at tage finske ord i sin mund.

Historien

Man skal kende Ålands historie for at forstå, hvorfor de politiske antenner i så høj grad er rettet vestud. Arkæologiske fund har godgjort, at befolkningen omkring 500-tallet var skandinaviske, ikke finske, og 600-700 år senere var øerne officielt en del af det svenske rige. På grund af den strategisk vigtige placering i Østersøen besøgte Rusland flere gange området.

og minoritetsbeskyttelse er unik og burde kunne inspirere fredsbrugere i nutidige konfliktcentre. Jeg påstår ikke, at vores ordning umiddelbart kan kalikeres af Ukraine eller andre, dertil er forudsætningerne for forskellige. Vi kan ikke tjene som model, kun som eksempel. Den ålandske forfatning og erfaring viser, at der godt kan skabes fredelig sameksistens, selv om det internationale samfund i udgangspunktet ikke fulgte den lokale folkevilje. Det er simpelthen en del af vores arbejdsbeskrivelse, at vi på en nuanceret måde skal sprede kendskabet til, hvordan Åland er blevet sig selv.

Ka'selv-filosofien

Dette 'selv' er regeringen stærkt optaget af at få formidlet. Man vil have gennemskuelighed og spredning af viden om den må andre tage sig af. Derfor i bøger og udredninger med en ser en profil i ørigets hverdagsliv, æse, at færgerne hvert år læsser i Åland, tre fjerdedele af dem fra er, at det ved tilslutningen til EU a variant af skattebestemmelser; sprut på endogature. Man kan navne som Karlsson, Eriksson, at det halter med ligebænken og nkurterende aviser tilsammen; at bibliotekernes bogudlån pr. nmark. Ikke kan beskrive i tal, er dog soft, som er afgørende for, om et separtive spiral med fralflytning, nedskæringer og dårlig offentlig politikere skulle måske tage på

+3000 beboere i 2014 -En "kan selv" filosofi -Alle er velkomne -God digital infrastruktur

Det er også Sverige, de fleste tager til, når de skal studere. Derfor er gymnasieundervisningen tilpasset det svenske uddannelsessystem, og på Åland holdes der i valgkampen skarpt øje med, hvad de rivaliserende politiske blokke ikke om undervisning. Det kan vise sig at blive afgørende for studievalg og karriere.

Ifølge professor i statsvidenskab ved Åbo Akademi, Göran Djupund, er optageligheden af den svenske valgkamp såre naturlig. Man ser landets tv-kanaler, læser deres aviser som supplement til de to lokale, tager på shopping i Stockholm og kommer måske sjældent i »det rigtige Finland«. Ifølge selvstyreløven er det officielle sprog svensk, og de finske myn-

retur.

Ålændinge beretter glad og gerne om deres forfatning, som er blevet studieobjekt for minoritetsforskere rundt om i verden. Ud over selvstyre bygger den på demilitarisering og neutralitet. Det betyder, at militær er bandlyst, at øerne ikke må basteses, og at Åland skal holdes uden for krigshandlinger. Det er kort sagt en lille fredslomme med en broget fortid mellem øst og vest. Denne status blev efter Første Verdenskrig officiel gennem en international konvention, og i dag har Åland sit eget fredsforholdsinstitut med otte ansatte. Lederen, docent Sja Spilliooulou, Åkermark, siger:

»Den ålandske kombination af demilitarisering, selvstyre

ferie – Asien

Japan
kr.

Kulturrejse til Thailand
14 dage. 19.995 kr.

Kulturrejse til Vietnam
14 dage. 16.995 kr.

Program og tilmelding
www.akaademiskrejsebureau.dk

**akademisk
rejsebureau**

KORREKTUR: LOUISE LUNDBERG CLAESSEN

LAYOUT: ANDREAS PERETTI

venlig hilsen

Ans borgerligt styre skal være en parentes i Folkhemmets rødmelerede historie, eller om borgerligheden for alvor skal have lov at slå rod. På 40 kilometers afstand, præcis dér, hvor Østersøen møder Den Botniske Bugt, følger Ålændingene med i valgdrømmet, som om det var deres eget. Men de kan ikke stemme, for deres formelle tilhørsforhold er Finland, og deres statsminister hedder Alexander Stubb, ikke Frederik Reinfeldt. Her på stedet er man først og fremmest selvbevidst ålænding, det vil sige, at man har affundet sig med det lille øriges status som finsk selvstyremråde, men på det overordnede plan har man Sverige i hjertet. Finland er som stedmoderen, man m med, fordi man ikke kunne få lov til at bo hos sin rigtige

På den måde er vi et rigt samfund, men økonomisk dækker det over store forskelle. De fattige – og dem der der bestemmer for mange af – lever yderst nøjsomt, mens flertallet, også blandt tilflytterne, har en rimelig økonomi. Nogle af dem har beholdt deres gamle job og arbejder nu på distansen inden for fag, hvor man ikke er nødt til at være fysisk til stede hver dag, andre kommer og fylder huller ud på vores lokale arbejdsmarked. Vi mangler specialiseret arbejdskraft inden for sundhed, handel, IT og administration, og uden den kan vi ikke på lang sigt blive ved med at være et velfungerende samfund med god service. Derfor gør vi, hvad vi kan, for at trække Ålændinge hjem, når de har fået en uddannelse, og ellers fortælle omvendt, at hos os er det ikke nødvendigvis kompliceret at være øbo. Trafikforbindelserne både til søs og på landjorden er sikre og

i princippet kan bo på Åland uden nogensinde at tage finske ord i sin mund.

Historien

Man skal kende Ålands historie for at forstå, hvorfor de politiske antenner i så høj grad er rettet vestud. Arkæologiske fund har godgjort, at befolkningen omkring 500-tallet var skandinaviske, ikke finske, og 600-700 år senere var øerne officielt en del af det svenske rige. På grund af den strategisk vigtige placering i Østersøen besøgte Rusland flere gange området, og i 1809 måtte Sverige afstå øerne til russerne, som lod dem indgå i stormfyrstedømmet Finland med den russiske kejser Aleksander den 1. som overhoved.

Men ålændingene var ikke i tvivl om, hvor de hørte hjem-

som model, kun som eksempel. Den ålandske forfatning og erfaring viser, at der godt kan skabes fredelig sameksistens, selv om det internationale samfund i udgangspunktet ikke fulgte den lokale folkevilje. Det er simpelthen en del af vores arbejdsbeskrivelse, at vi på en nuanceret måde skal sprede kendskabet til, hvordan Åland er blevet sig selv.

Ka'selv-filosofien

Dette 'selv' er regeringen stærkt optaget af at få formidlet. Man vil have gennemskuelighed og spredning af viden om den faktiske forhold, romaniseringeringen må andre tage sig af. Derfor suppleres statistikbureauets årbøger og udredninger med en lønmeudgave, som i tal og tegner en profil i ørigets hverdagsliv. Her kan man for eksempel læse, at færgerne hvert år læsser

F

Øvelse 1

- Hvorfor skal jeres landsby bestå?
- Hvad kan I / byen bidrage med i forhold til fremtidens gode liv?
- Hvem skal bo der? *Hvem skal I være noget for? Og hvad ønsker de?*
- Hvilke særegne potentialer har I?
- Lav en plan
- **Eksekver**

Kommunernes svære linedans

I potentielle tilflytteres bevidsthed flyder kommunerne sammen som en ensartet masse.

AA □

NIKOLAJ STAGIS, BRANDINGEKSPERT, FORFATTER OG ADM. DIREKTØR, STAGIS A/S

Kommuner, byer og regioner Danmark rundt taler om branding. Kommunalreform, finanskrisen og urbanisering har skabt et øget behov for at differentiere sig. Det er nødvendigt at skille sig ud fra mængden, hvis de attraktive borgere, virksomheder og investorer skal få øje på netop dit område.

Men kommunerne løber panden mod en mur, når der skal sættes en retning.

I det politiske spil er kompromisets kunst at give lidt til alle, men i branding handler det modsat om: Hvis du vil være alt – bliver du intet.

“Hvis du vil være alt - bliver du intet”

Tak

www.fremtidsforskeren.dk